

SPRING MVC FRAMEWORK

WEB PROGRAMIRANJE
NOVI SAD

IVAN PERIĆ

Spring Uvod

- ▶ Radni okvir za razvoj Java aplikacija
- ▶ Prvenstveno se koristi za razvoj serverskog dela Java veb aplikacija
- ▶ Sadrži skup biblioteka koje pružaju podršku za
 - ▶ Dependency Injection
 - ▶ Aspektno orijentisano programiranje
 - ▶ Razvoj veb aplikacija po MVC šablonu
 - ▶ Pristup bazama podataka
 - ▶ Autentikaciju i autorizaciju

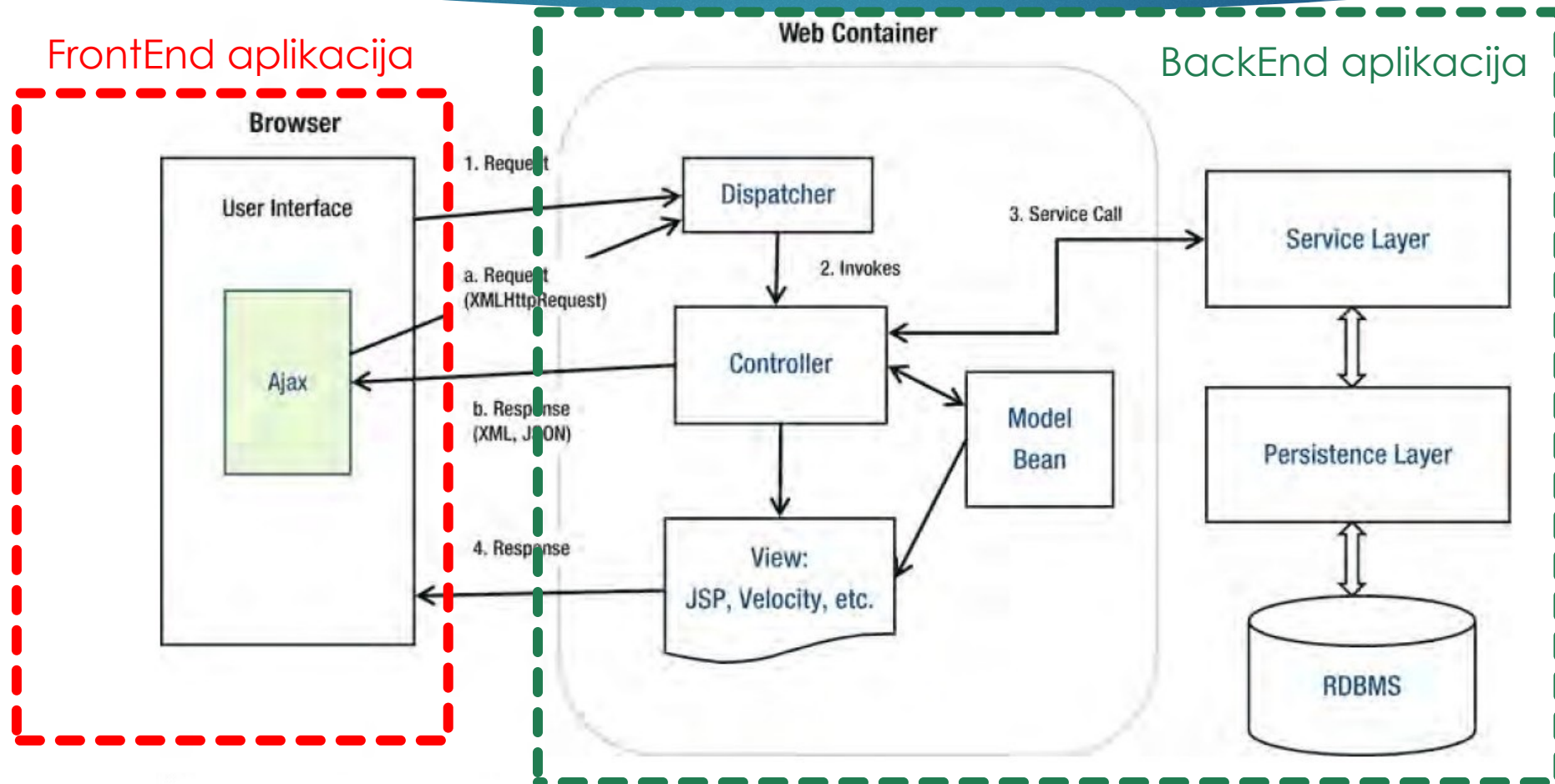
SpringBoot

- ▶ Spring-bazirani razvojni okvir za pojednostavljeni razvoj aplikacija
- ▶ Pojednostavljuje konfigurisanje i razvoj aplikacije kroz skup gotovih rešenja
 - ▶ Jednostavnije se dobija konfigurisana Spring aplikacija
 - ▶ Jednostavnije pokretanje
 - ▶ Ugrađen veb server
 - ▶ Jednostavnije upravljanje paketima
 - ▶ Skup pripremljenih Maven artefakata
 - ▶ Konfiguriše Spring kontejner automatski gde god je moguće
- ▶ Ideja je da se programer fokusira inicijalno na razvoj aplikacije umesto na njen životni ciklus (konfiguraciju, postavljanje, upravljanje projektom, ...)

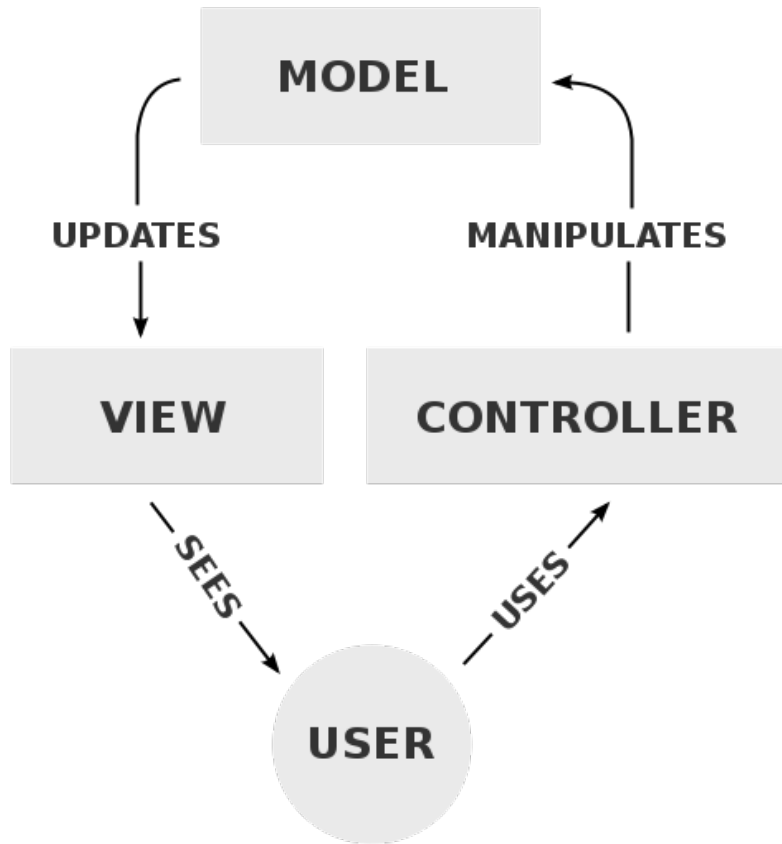
Pokretanje SpringBoot aplikacije

- ▶ Postoji klasa koja ima `main` metodu
 - ▶ Aplikacija se pokreće kao da je *stand-alone* aplikacija
- ▶ Pokreće se ugrađeni Tomcat server sa postavljenom veb aplikacijom
 - ▶ Nema potrebe pri razvoju aplikacije za odvojenim serverom i postavljanjem aplikacije u obliku war fajla
- ▶ `/students-testing/src/main/java/rs/ac/uns/ftn/kts/students/StudentsApplication.java`

Primer jedne arhitekture web aplikacije sa Spring backend-om

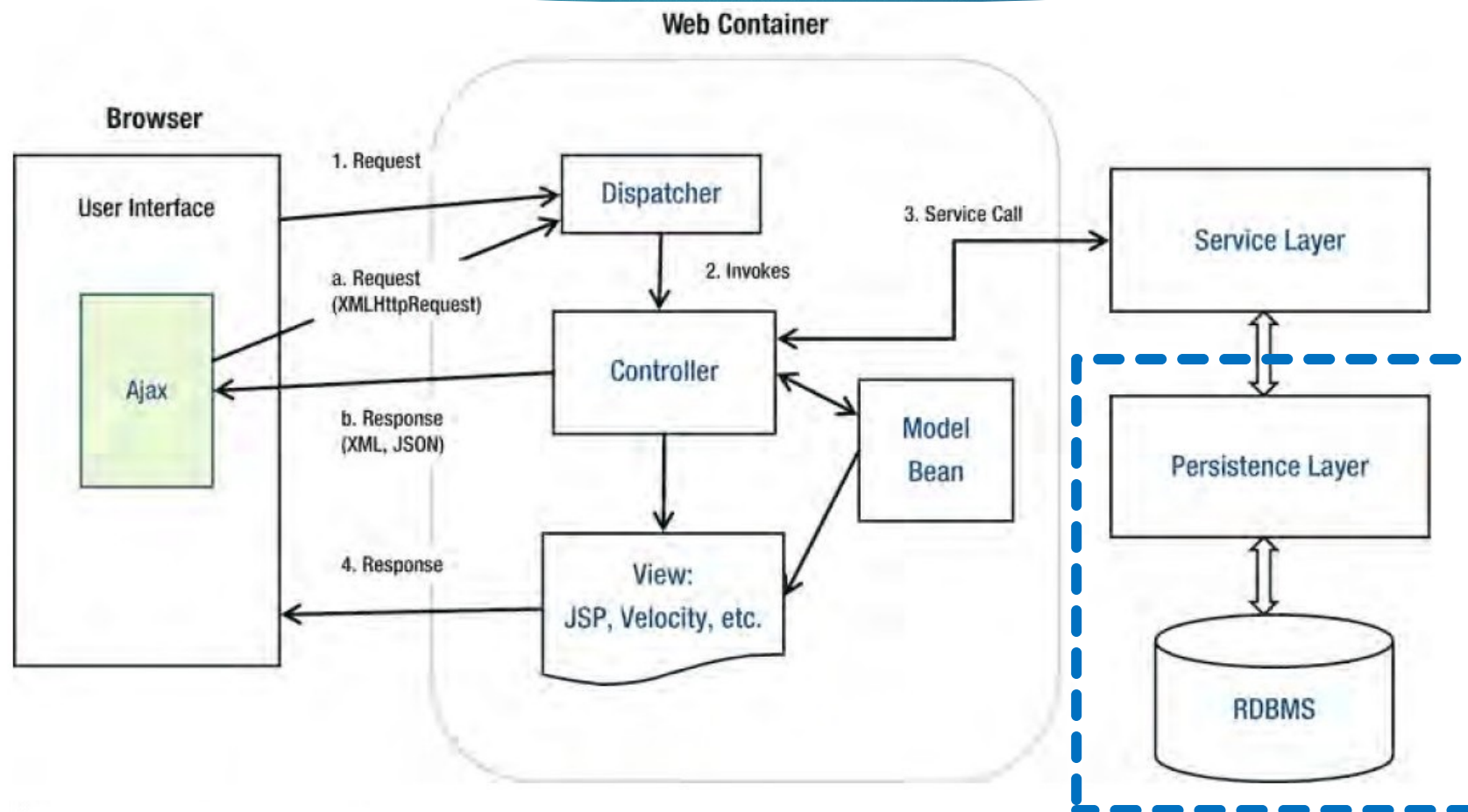

Pre početka – MVC šablon (pattern)

- ▶ MVC deli softverski sistem u tri dela:
 - ▶ **View** - obezbeđuje korisniku interfejs pomoću koga korisnik unosi podatke i/ili poziva odgovarajuće operacije koje treba da se izvrše nad model-om. View prikazuje korisniku stanje model-a.
 - ▶ **Controller** - osluškuje i prihvata zahtev od klijenta za izvršenje operacije. Nakon toga poziva operaciju koja je definisana u model-u, i ukoliko model promeni stanje, obaveštava view o promeni stanja.
 - ▶ **Model** - predstavlja stanje sistema koje mogu promeniti operacije model-a. Model ne mora da zna ko su view i controller.

Spring MVC – Sloj za perzistenciju podataka

Spring MVC – Sloj za perzistenciju podataka

- ▶ Perzistencija podataka u Spring aplikaciji se vrši putem perzistentnog sloja
- ▶ Poznatiji pod nazivom DAO (Data Access Object) sloj
- ▶ Ovaj sloj od nas „sakriva“ bazu podataka u obliku u kom je mi za sada poznajemo (skup tabela, odnosno relacija) i predstavlja je kao skup Java klasa.
- ▶ Svaki realni entitet je opisan posebnom Java klasom, a mapiranje tih klasa na našu bazu podataka se radi automatski korišćenjem mehanizama koje nudi Spring framework (ORM – objektno-relaciono mapiranje)

Spring MVC – Sloj za perzistenciju podataka

► Entity klase (anotirane sa @Entity)

- Entity klase opisuju konkretan entitet iz realnog sveta (predstavlja klasu koja opisuje tabelu u našoj bazi podataka)
- Entity klase služe samo da opišu konkretne entitete iz naše baze podataka
- Primeri u paketu „**model**“: [/students-testing/src/main/java/rs/ac/uns/ftn/kts/students/model](#)
- Entity klase se u jHipster generisanoj aplikaciji nalaze u paketu „**domain**“

► Repository interfejsi

- U repository interfejsima definišemo mapiranje Entity klasa na našu bazu podataka.
- Koriste Spring Data JPA (JavaPersistenceAPI) da bi izvršile mapiranje sa objekata na relacije (ORM)
- Dovoljno je samo da kažemo da se naša Entity klasa mapira na neku tabelu u bazi podataka tako što ćemo naslediti JpaRepository<Entity, PrimaryKeyType> interfejs.
- Primeri u paketu „**repository**“: [/students-testing/src/main/java/rs/ac/uns/ftn/kts/students/repository](#)

Spring MVC – Sloj za perzistenciju podataka

▶ Spring Data JPA

- ▶ Koristi JPA specifikaciju za objektno-relaciono mapiranje
- ▶ Podrška za jednostavan razvoj sloja za pristup podacima
- ▶ Eliminirane potrebu ponovnog pisanja sličnog koda
- ▶ Programer samo specificira šta želi da dobije od podataka
 - ▶ samo dobavljanje će obaviti Spring Data JPA

Spring MVC – Query metode nad repozitorijumom

- ▶ Ideja je da se poštovanjem konvencije u imenovanju metode, metoda samo deklariše
 - ▶ Na osnovu deklaracije koja poštuje specificiranu formu, Spring automatski obezbeđuje implementaciju

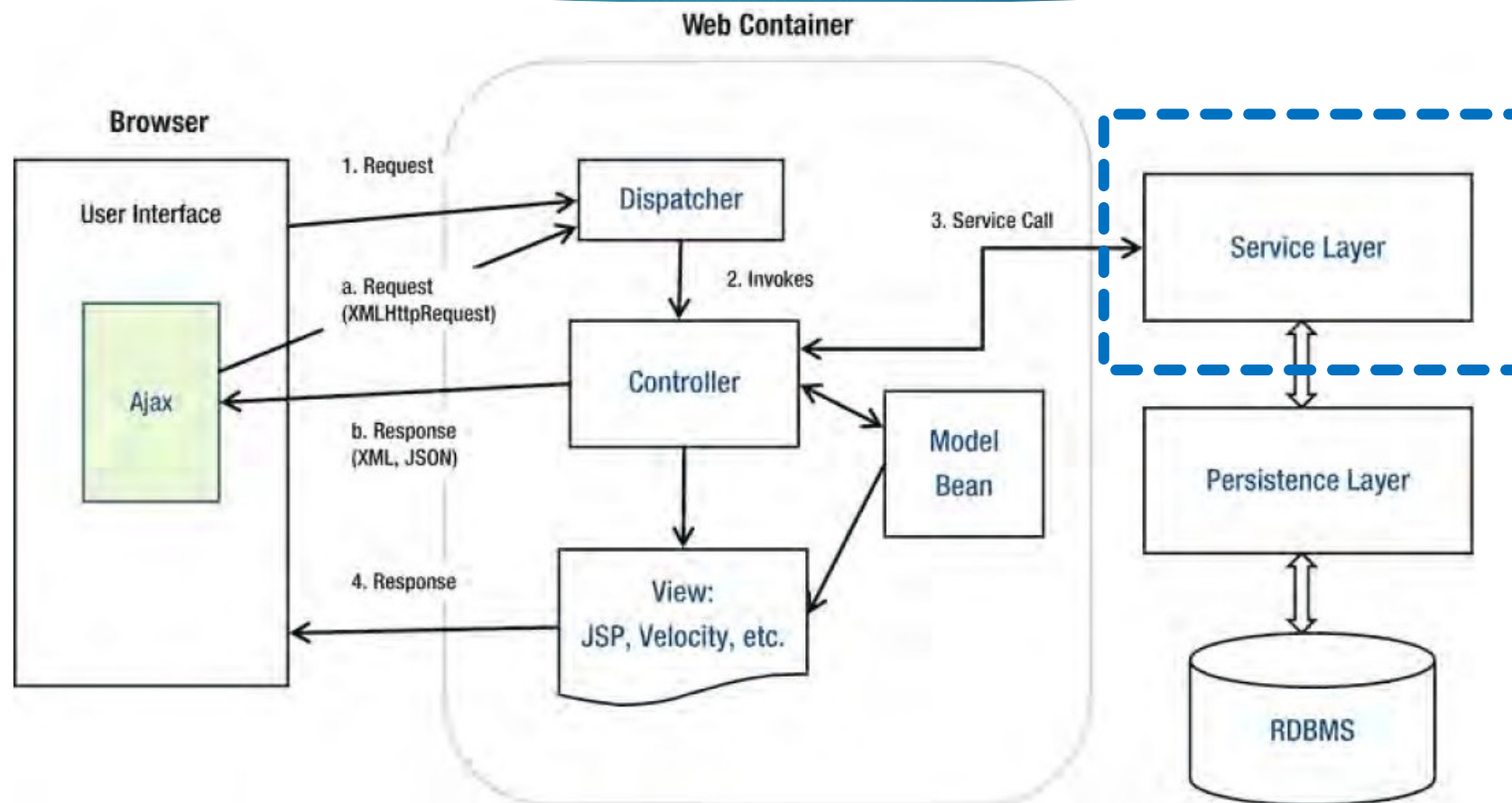
```
public interface PersonRepository extends Repository<User, Long> {  
  
    List<Person> findByEmailAddressAndLastname(EmailAddress emailAddress, String lastname);  
  
    // Enables the distinct flag for the query  
    List<Person> findDistinctPeopleByLastnameOrFirstname(String lastname, String firstname);  
    List<Person> findPeopleDistinctByLastnameOrFirstname(String lastname, String firstname);  
  
    // Enabling ignoring case for an individual property  
    List<Person> findByLastnameIgnoreCase(String lastname);  
    // Enabling ignoring case for all suitable properties  
    List<Person> findByLastnameAndFirstnameAllIgnoreCase(String lastname, String firstname);  
  
    // Enabling static ORDER BY for a query  
    List<Person> findByLastnameOrderByFirstnameAsc(String lastname);  
    List<Person> findByLastnameOrderByFirstnameDesc(String lastname);  
}
```


Spring MVC – Query metode nad repozitorijumom

- ▶ Moguće je i specijalnim parametrima zahtevati sortiranje i paginaciju i dobiti jednu stranicu podataka

```
Page<User> findByLastname(String lastname, Pageable pageable);
```

Spring MVC – Servisni sloj

Spring MVC – Servisni sloj

- ▶ Servisni sloj se koristi kao omotač (wrapper) DAO sloja i predstavlja opšteprihvaćen način za korišćenje DAO sloja
- ▶ Može biti izostavljen tako što ćemo koristiti DAO sloj direktno, ali njegovo uvođenje može doneti mnoge pogodnosti:
 - ▶ U servisni sloj se stavljaju sve CRUD (create, retrieve, update, delete) metode koje repository nudi. Zašto ne koristiti direktno repository? Repository nudi samo osnovne operacije. Ako želimo da proverimo polovnu logiku u tim podacima to nije moguće. Takve provere možemo vršiti u metodama u servisnom sloju
- ▶ Preporuka je da se u Service sloju piše poslovna logika sistema
- ▶ Primeri u paketu „**service**“ : `/students-testing/src/main/java/rs/ac/uns/ftn/kts/students/service`

Spring MVC – Servisni sloj

@Service

Anotacija za servise

```
public class StudentService {
```

```
@Autowired
```

```
StudentRepository studentRepository;
```

```
public Student findOne(Long id) {
```

```
return studentRepository.findOne(id);
```

```
}
```

```
public List<Student> findAll() {
```

```
return studentRepository.findAll();
```

```
}
```

```
}
```

Ovaj objekat nikada nije instanciran sa
`StudentRepository studentRepository = new StudentRepository();`

Kako možemo koristiti objekat za koji nikada nije dodeljena memorijska adresa i jednog trenutka je „null“? Zar nećemo izazvati Exception?

@Autowired anotacija rešava problem i ovaj mehanizam je poznat pod nazivom **DependencyInjection**.

Primer metode koja iz repozitorijuma svih studenata preuzima sve studente

Dependency injection

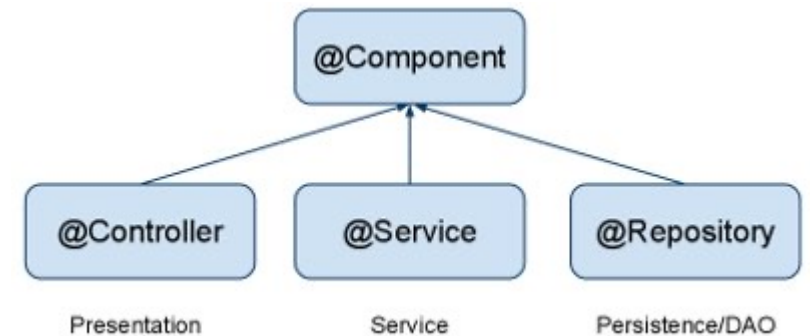
- ▶ Poznato i pod nazivom Inverzija kontrole
- ▶ Spring kontejner upravlja životnim ciklusom objekata
- ▶ Programer piše programski kod u kojem samo koristi objekte
- ▶ Spring kontejner je zadužen za
 - ▶ kreiranje,
 - ▶ inicijalizaciju,
 - ▶ konfigurisanje i
 - ▶ obezbeđivanje objekata dostupnim
- ▶ **Objekti kojima kontejner upravlja se nazivaju Beans**
- ▶ *U našem slučaju se kao Spring kontejner koristi Tomcat i on će sam automatski inicijalizovati sve objekte anotirane sa @Autowired*

Definicija Bean klasa

- ▶ JavaBean je običan standard za pisanje klasa.
- ▶ Standard nalaže da klasa mora zadovoljavati sledeće osobine da bi bila **Bean**:
 - ▶ **Svi atributi** klase moraju biti privatni (**private**) – koristiti getere i setere
 - ▶ Klasa mora imati javni (**public**) **konstruktor bez parametara**
 - ▶ Klasa implementira interfejs **Serializable**
- ▶ Mnogi razvojni okviri zahtevaju da klase budu pisane uz poštovanje ovog standarda.

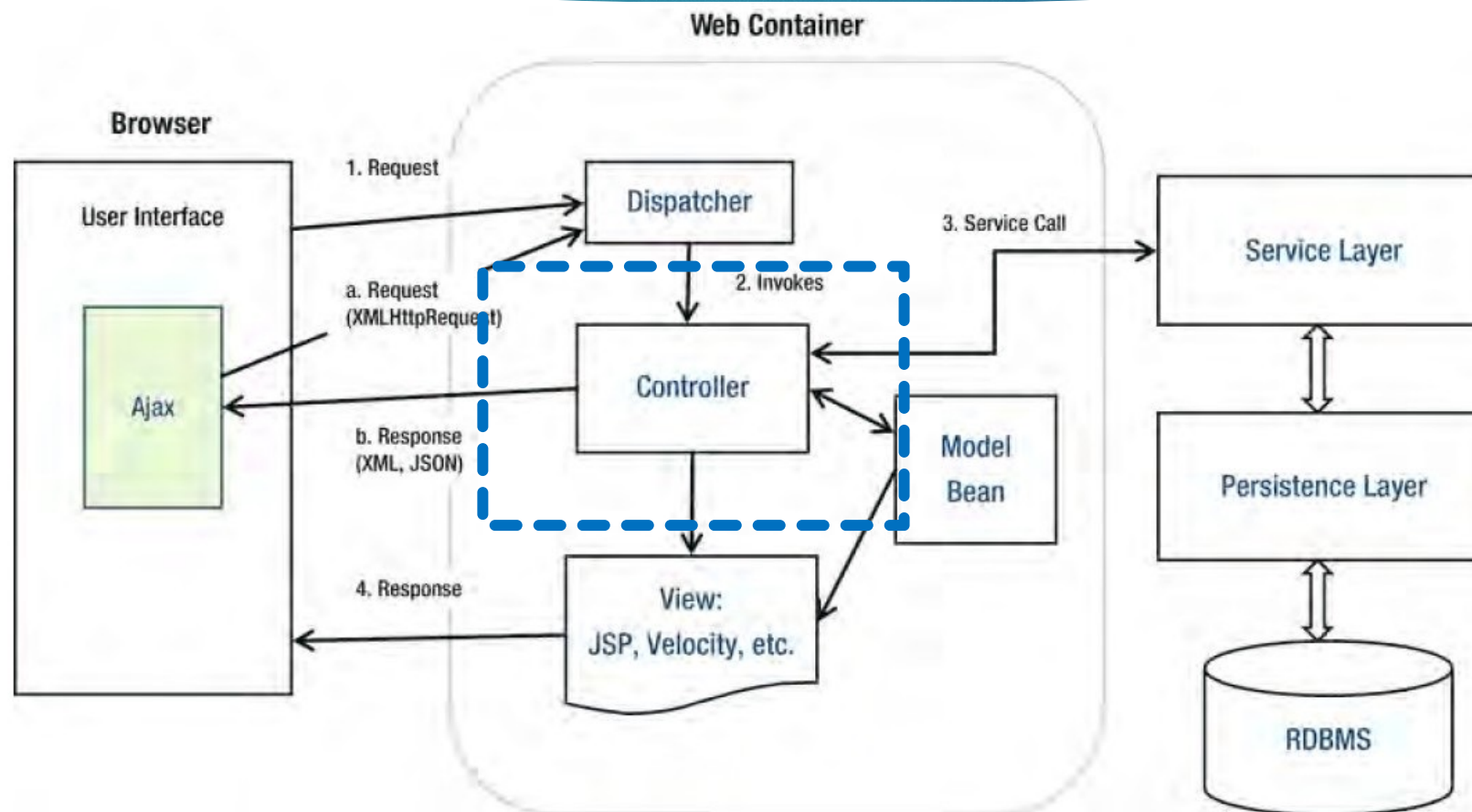
Definicija Bean klasa

- ▶ Gde se označava da je neka klasa *Bean* i da će objektima te klase biti upravljano od strane kontejnera?
 - ▶ Anotacijom nad klasom se klasa proglašava Spring Bean klasom
- ▶ Ako želimo da klasa bude automatski pronađena i prepoznata od strane kontejnera kao *bean*
 - ▶ Osnovna anotacija `@Component`
- ▶ Za automatsko pronalaženje klasa potrebno je na nivou aplikacije postaviti anotaciju `@ComponentScan`

Umesto generičke anotacije `@Component` u praksi se koriste njene specijalizacije zavisno od uloge klase u aplikaciji

Spring MVC – Sloj za komunikaciju

Sloj za komunikaciju

- ▶ Implementira se kao skup web servisa
- ▶ Web servisi se danas najčešće realizuju korišćenjem REST softverske arhitekture
 - ▶ RESTful web servisi
- ▶ Klase anotirane sa @Controller ili @RestController

Sloj za komunikaciju

- ▶ Servis se definiše kreiranjem klase anotirane kao `@RestController`
- ▶ Servis će biti **javno dostupan putem URL definisanog anotacijom** `@RequestMapping`
- ▶ Metode servisa se implementiraju kao metode klase
 - ▶ `@RequestMapping` anotacija definiše putanju do konkretne metode
 - ▶ Putanja može da sadrži dinamičke vrednosti
 - ▶ Metodi se automatski prosleđuju kao parametri označeni anotacijom `@PathVariable`

Sloj za komunikaciju

- ▶ Povratna vrednost metode se serijalizuje u željeni format za prenos preko mreže
 - ▶ Povratna vrednost su objekti klase `ResponseEntity`
- ▶ Parametri HTTP zahteva se automatski parsiraju
 - ▶ Kriera se parametar metode
 - ▶ Parametar se označeni anotacijom `@RequestParam`
- ▶ Telo HTTP zahteva se automatski parsira
 - ▶ Kreira se parametar metode
 - ▶ Parametar se označi anotacijom `@RequestBody`
- ▶ Parametri i telo se automatski deserijalizuju u tip koji odgovara tipu parametra metode
- ▶ Primeri u paketu „**controller**“: `/students-testing/src/main/java/rs/ac/uns/ftn/kts/students/web/controller`
- ▶ Kontroler klase se u jHipster generisanoj aplikaciji nalaze u paketu „**web.rest**“

Sloj za komunikaciju

```
@RestController
@RequestMapping(value="api/courses")
public class CourseController {
    @Autowired
    private CourseService courseService;

    @RequestMapping(method = RequestMethod.GET)
    public ResponseEntity<List<CourseDTO>> getCourses() {
        List<Course> courses = courseService.findAll();
        //convert courses to DTOs
        List<CourseDTO> coursesDTO = new ArrayList<>();
        for (Course s : courses) {
            coursesDTO.add(new CourseDTO(s));
        }
        return new ResponseEntity<>(coursesDTO, HttpStatus.OK);
    }

    @RequestMapping(value="/{id}", method=RequestMethod.GET)
    public ResponseEntity<CourseDTO> getCourse(@PathVariable Long id){
        Course course = courseService.findOne(id);
        if(course == null){
            return new ResponseEntity<>(HttpStatus.NOT_FOUND);
        }

        return new ResponseEntity<>(new CourseDTO(course), HttpStatus.OK);
    }
}
```

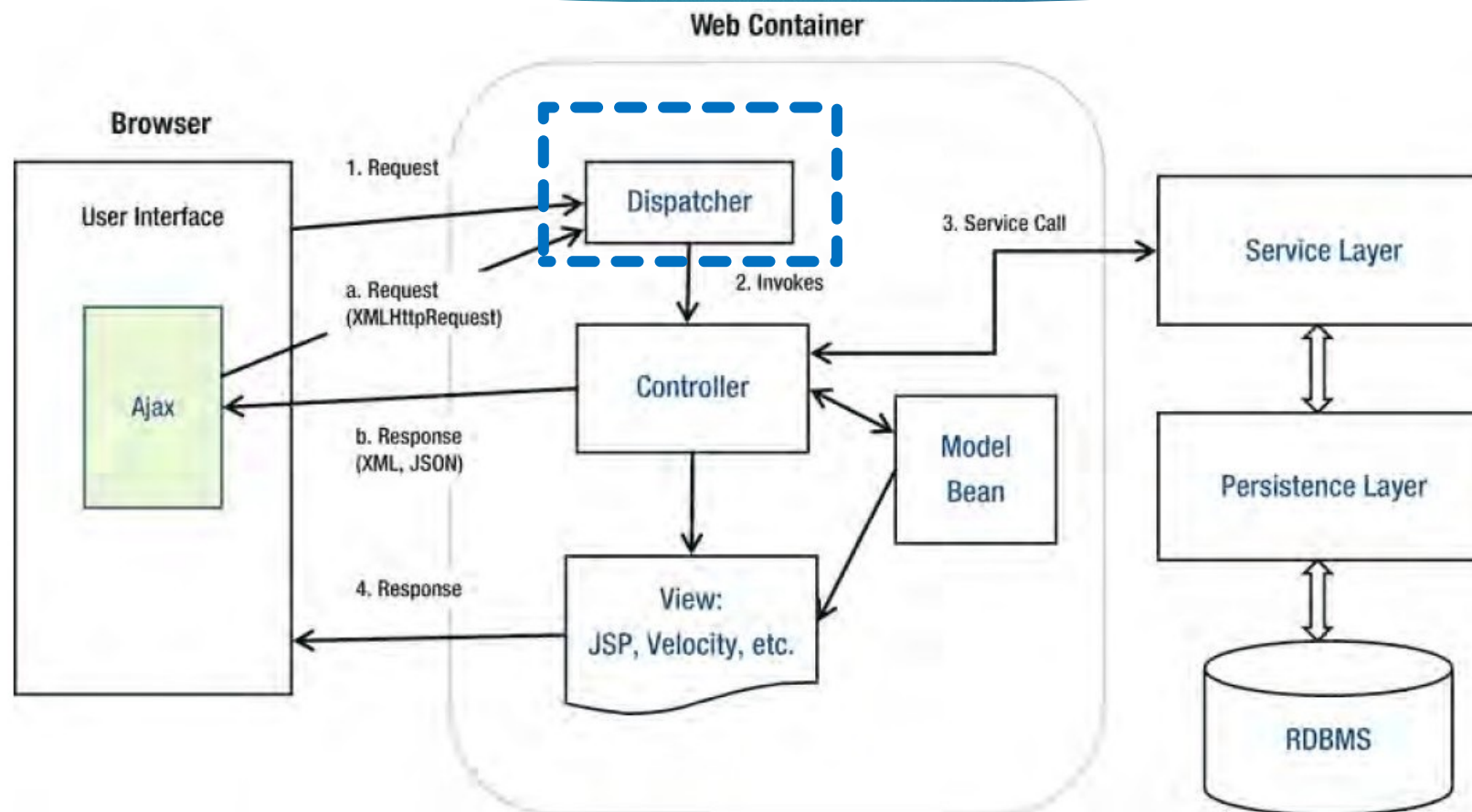
Adresa svake metode koja se nalazi unutar ovog kontrolera počinje sa
localhost:8080/api/courses

Ova metoda nema @RequestMapping anotaciju što znači da će njena adresa biti ista kao adresa kontrolera u okviru koga se nalazi. Takođe, ova metoda će biti pozvana samo ako je tip HTTP zahteva GET

Ova metoda ima @RequestMapping anotaciju što znači da će njena adresa biti ista kao **adresa kontrolera + proširenje adrese navedeno u anotaciji same metode** (localhost:8080/api/courses/{id})

Npr. ukoliko korisnik pošalje get zahtev na adresu: localhost:8080/api/courses/5, dobiće kurs sa id=5

Spring MVC

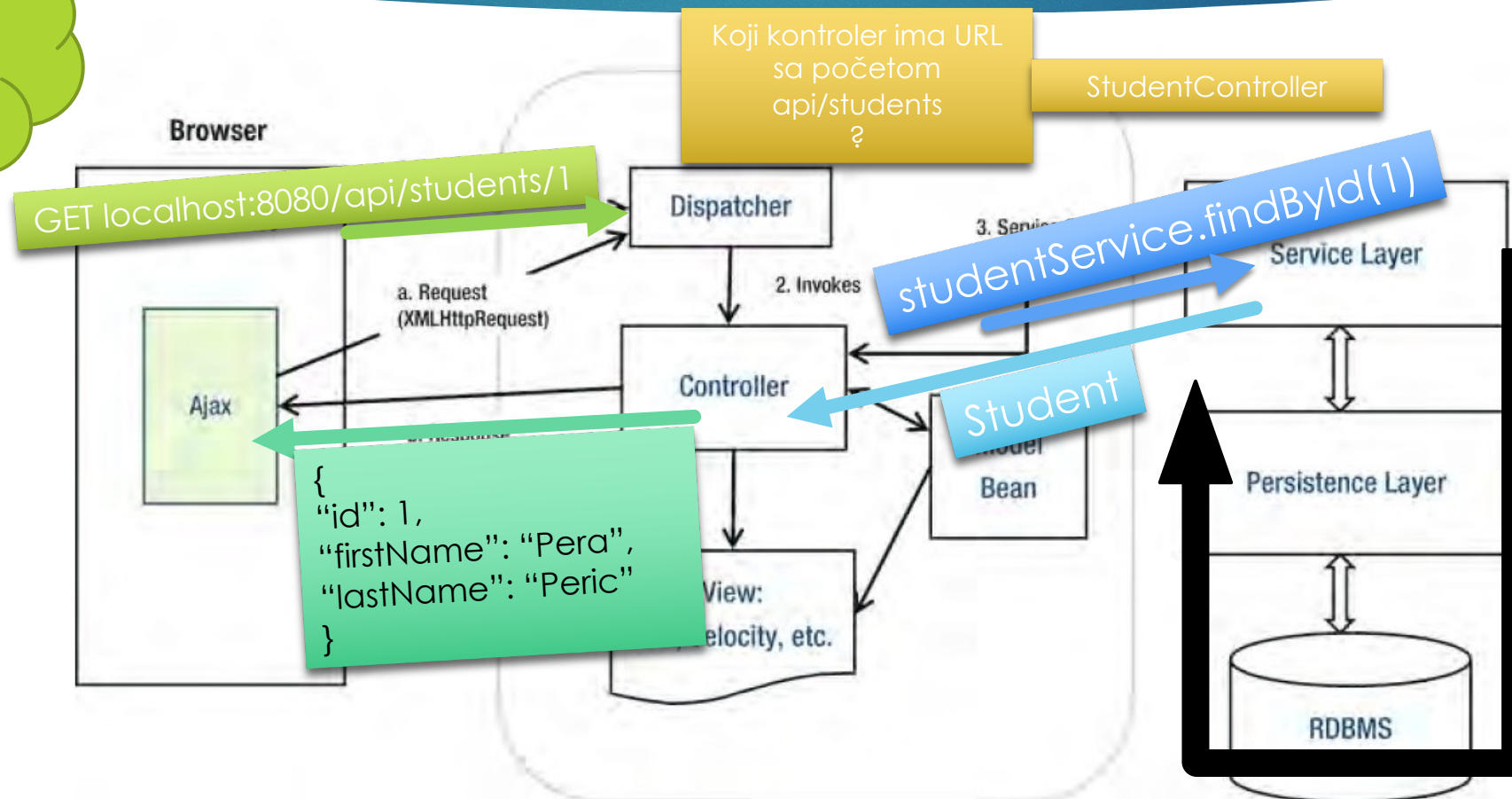

Spring MVC - Dispatcher

- ▶ Svi HTTP zahtevi koji stižu ka Spring aplikaciji u suštini gađaju **Dispatcher servlet**.
- ▶ Kada Dispatcher dobije zahtev, on na osnovu njegovo URL-a odredi koji kontroler treba da bude pozvan i njemu prosleđuje zahtev.
- ▶ U kontroleru se onda donosi odluka koja metoda unutar njega će biti pozvana na osnovu tipa zahteva (GET, POST, PUT,...) i na osnovu njenog URL-a
- ▶ Odgovor iz kontrolera može biti čist JSON ili XML, a kontroler može da vraća i kompletnu web stranicu koja treba da se servira klijentu. Pošto kreiramo REST komunikaciju to neće biti slučaj i naša Spring aplikacija će vraćati JSON stringove.

Primer jednog ciklusa komunikacije klijent-server

Trebaju mi podaci o studentu čiji je id = 1.

Sačekam da SpringData preuzme podatke iz baze podataka